

Kærlighedsklodrianeri

Vi har en tendens til at blande begreberne sammen, når vi taler om kærlighed. Vi ønsker den, men tror fejlagtigt, at vi behøver den, og derved opstår misforståelserne, skriver psykoanalytiker Cyril Malka

Han snøfter:

Ja, og det var så frygteligt. Mine forældre var ligeglade. De var mere interesserede i deres eget og tjene penge og gå i byen med vennerne, og ingen efterkom mine behov.

Hvilke behov?

Ja, øh. Altså behovet for kærlighed. Jeg har ganske enkelt ikke fået kærlighed nok i min barndom. Derfor higer jeg efter det. Det sagde min psykolog også dengang. Det ved du da vel også alt om?

Hvad mener du?

Ja, altså. Jeg mener. Mennesket har da behov for kærlighed, ellers dør det. Det har man lavet forsøg om med børn i Sydamerika.

Det er ofte, at mine klienter fremfører den slags meninger og færdigbagte sandheder. Det er en slags overbevisning, som vi fylder os med dagligt. Og rent faktisk er den slags overbevisninger med til at gøre os syge og til at presse folk ud i blandt andet nyreligiositet.

Vi tror, at vi har behov for at være elsket. *All You Need Is Love*, sang *The Beatles*, og mange film, tegnefilm og bøger omhandler dette emne. Hvis man ikke finder den perfekte, holdbare, uendelige kærlighed, er man mislykket.

Den holdning er rent faktisk med til at påvirke folk på en måde, så de bliver temmelig egoistiske.

Ingen beviser kan fremføres til støtte for den teori, at mennesket har behov for kærlighed. Vi kan sagtens leve uden at få kærlighed!

Der eksisterer et forsøg fra tiden lige efter Anden Verdenskrig, ganske korrekt, med børn i Sydamerika, som blev overladt til sig selv uden anden voksenkontakt end nogen til at give mad og drikke. Mange af disse nyfødte døde i løbet af ganske kort tid, angiveligt pga. mangel på kærlighed.

Men der er lige et par ting, som blev overset her: For det første var det ikke alle børn, som døde. Var kærlighed et behov på højde med for eksempel vand, ilt eller føde ville ingen have overlevet forsoget. For det andet viste det sig, at et af de børn, som overlevede, var det i sengen ved døren. Sygeplejersken satte sig der, hver gang hun var inde, og selv om hun ikke tog kontakt til barnet, var det nok.

KRONIK

Af Cyril Malka

Spædbørn har brug for, at deres eksistens bliver *anerkendt*. Det er kun på den måde, at de kan blive selvbevidste og finde ud af, at de eksisterer selv. Hvis mennesket havde behov for kærlighed, ville had dræbe os, men sådan hænger det ikke sammen. Det, som kan slå os ihjel, er ligegyldighed. Altså ikke manglen på kærlighed, men manglen på anerkendelse af vores eksistens.

Det er det, som er med til at slå de udstødte fra Jehovas Vidner ihjel: Ligegyldigheden. Vi ved alle, hvordan det føles at blive ignoreret! Vi ved også alle, hvordan vi reagerer, hvis vi vil sære nogen - naboen for eksempel: Vi holder op med at hilse, vi kundgør, at han eller hun ikke eksisterer. Vedkommende er ligegyldig. Er vitterlig død. Vedkommende fanger end ikke vores opmærksomhed længere.

Men mennesket er da i stand til at elske, spørger man gerne. Altså må det at elske, have en mening?

Det er korrekt. Og jeg er helt enig i dette synspunkt. Men fordi vi er i stand til at elske, betyder det ikke, at vi har behov for at være elsket! Det er to vidt forskellige ting. Det ene er at holde af nogen. Det andet er at holde af nogen for at få kærlighed! Her elsker jeg i virkeligheden ikke det andet menneske, men jeg er egoist og er kun interesseret i den kærlighed, jeg får. Man vil kunne sige, at der er renter på den kærlighed, jeg giver. Noget for noget!

Med den holdning er det jo forståeligt, hvorfor vi har så svært ved at vende den anden kind til og elske vores fjender! Vi skal være dem, der giver uden at få noget til gengæld! Og det vil vi i hvert fald ikke!

Den holdning, at have behov for kærlighed, er rent faktisk skyld i temmelig megen ulykke.

Børn har det ikke særlig godt i vores samfund. Der er mange grunde til det. En af dem er, at fra fødslen af *giver børn ingen kærlighed!* De har nogle behov: mad, drikke, søvn, tryghed, anerkendelse. Det er først efter et godt stykke tid, at barnet bliver i stand til at elske. Problemet er så bare, at barnet stadig er egoist og ikke taknemmelig nok for, hvad vi gør. Forældre føler nogle gange, at de ik-

ke får gengæld for alt det gode, de gør for barnet.

Men der er ingen lov i universet, som siger, at de skal få gengæld. Bibelen fortæller godt nok, at man skal ære sin far og mor, men Gud er ikke kendt for at fremtvinge det! Derudover kommer takken oftest først mange år senere - hvis den overhovedet kommer - og måske ikke på den måde, forældrene forventer det.

Men det var vel forhåbentligt heller ikke i den ånd, at vi fik børn? Hvordan kan det være så vigtigt, at vi skal behages så meget af dem?

Det er næsten samme problem, jeg ser i parforholdene: Hvis den ene part ikke »påskønner« den anden parts arbejde, opofring m.m., begynder problemerne. Dette skyldes ganske enkelt at man har gjort en handling, ikke fordi man vil behage den anden part, men for at være påskønnet, elsket, bekræftet. Kort sagt, man giver for at få.

Også de fantastisk opofrende mennesker kan have symptomet. De giver alt, gør alt, ofrer alt. Men forverter sandelig også noget til gengæld! Taknemmelighed, anerkendelse, ære med mere.

Når man tror, at man har behov for at være elsket, vil man søge at få dette behov dækket af sin ægtefælle sine arbejdskolleger, sin omgangskreds, sin menighed, sin sagsbehandler, kommunen, staten, samfundet eller verdn.

Naturligvis vil dette behov aldrig blive dækket. Undtagen i en nyreligiøs bevægelse, hvor man for det meste er i familie med hinanden, og hvor man har garanti på opmærksomhed, så længe man følger reglerne.

Som man ser: Prisen er ulyggelig høj!

Jeg har ofte erfaret, at fol. går i terapi, fordi de ikke har fået kærlighed nok i deres barndom, og de søger nu i henhold til de hellige psykologiske skrifter at få opfyldt deres behov. Så de begynder i terapi og får opmærksomhed og kærlighed, og de får kærlighed og kærlighed, og så har man dem i behandling i 25 år!

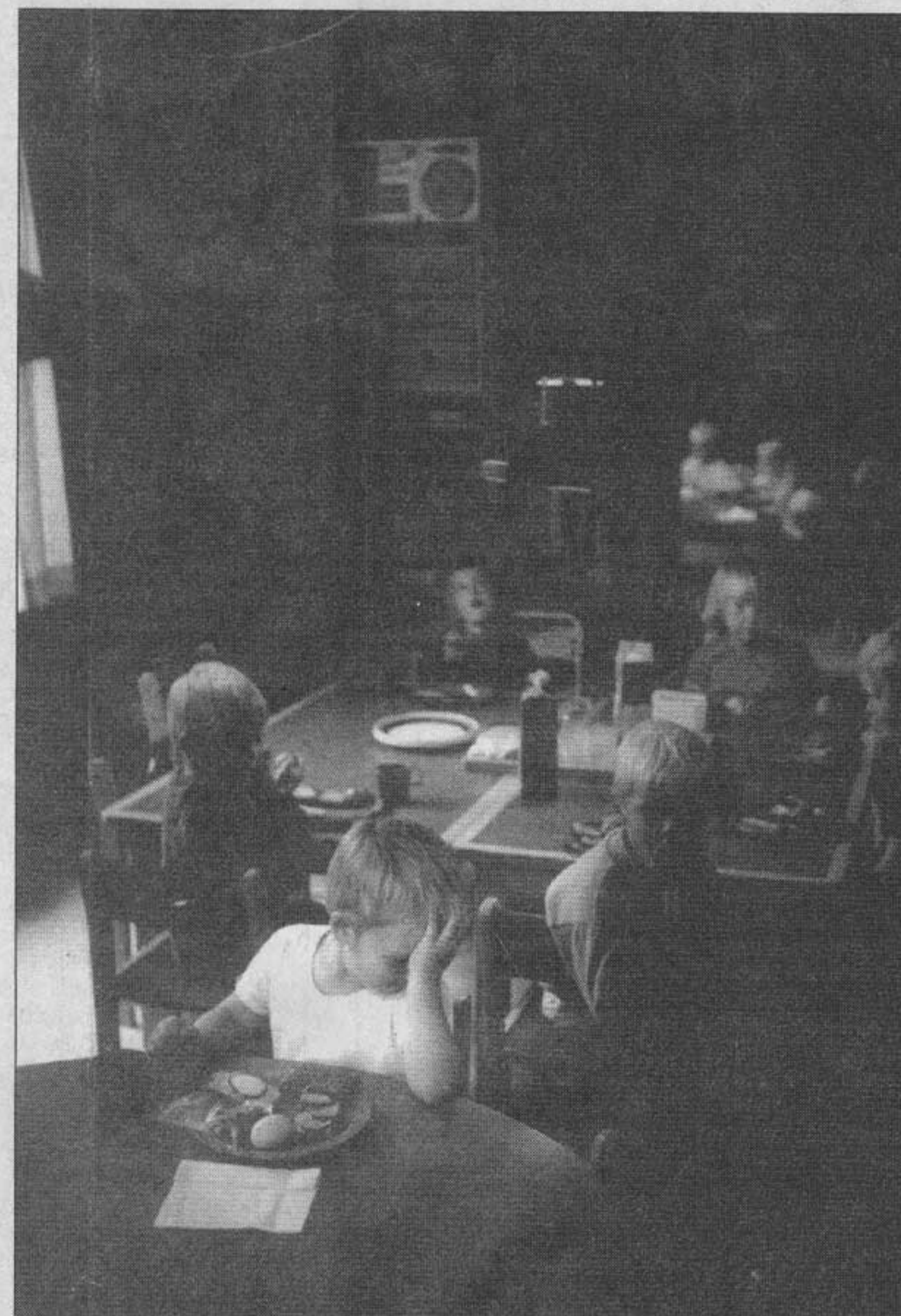
Hele det begreb kalder jeg *kærlighedsklodrianeri!*

Årsagen til kærlighedsklodrianeri er, at vi har en tendens til at blande begreberne sammen.

Det første, vi blander sammen, er forskellen imellem at *ønske* og at *behøve*. Lad os tage et eksempel:

Jeg er med min søn i *BR-geotøj*, og vi er enige om at købe en ting.

Ungen kan se en fed robc til Kr.

Børn har brug for megen kontakt for derved at blive selvbevidste og vide, at deres eksistens anerkendes. (Foto: Leif Tuxen)

Ofte er vi ud af stand til at være opmærksomme på folk, som vi ikke holder af. Den tanke, at opføre sig høfligt eller venligt over for en, vi ikke kan snuppe, ligger os meget fjernt. Vi foretrækker at finde grunde, som berettiger vores opførelse, frem for at ændre os. Der er langt til Matt. 5:43-48!

Ved at begynde at opføre os høfligt og venligt over for dem, kan vi meget vel risikere at møde dem fra en anden vinkel og måske komme til at holde af dem. Men det vil indebære, at vores fordomme var uberettigede, og det vil vi ikke erkende.

Endelig tager vi ofte fejl imellem at forsage os selv og fornægte os selv. Vi er mere tilbøjelige til at fornægte os selv, dvs. efterkomme andres behov og ønsker på bekostning af vores. Prisen er så, at vedkommende skal tilbagebetale tjenesten på et tidspunkt.

Ved at forsage os selv giver vi afkald på os selv og helliger os en anden, giver noget fuldt ud til en anden. Men vi føler ikke, at vi mangler noget, eller at de skylder os noget, fordi vi inderst inde ikke har behov for andres kærlighed, opmærksomhed og billigelse. Vi har nok i os selv. Derfor er det nemmere at give uden at få igen.

Humlen bag det hele er at lade være med at tænke så meget på, hvad vi får ud af vores handlinger, og blot gøre det, vi mener er rigtigt.

Til slut, og som en konklusion, vil jeg gerne citere Paulus:

»Kærligheden er tålmodig, kærligheden er mild, den misunder ikke, kærligheden praler ikke, bilder sig ikke noget ind. Den gør intet usømmelig, søger ikke sit eget, hidser sig ikke op, bærer ikke nag. Den finder ikke sin glæde i uretten, men glæder sig ved sandheden. Den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt.

Kærligheden hører aldrig op. Profetiske gaver, de skal forgå; tungetale, den skal forstumme; og kundskab, den skal forgå. For vi erkender stykkevis, og vi profeterer stykkevis, men når det fuldkomne kommer, skal det stykkevis forgå. Da jeg var barn, talte jeg som et barn, forstod jeg som et barn, tænkte jeg som et barn. Men da jeg blev voksen, aflagde jeg det barnlige. Endnu ser vi i et spejl, i en gåde, men da skal vi se ansigt til ansigt. Nu erkender jeg stykkevis, men da skal jeg kende fuldt ud, ligesom jeg selv er kendt fuldt ud. Så bliver da tro, håb, kærlighed, disse tre. Men størst af dem er kærligheden.« (1 Kor 13:4-13)

3.000. »Se, Far! Den vil jeg have!« »Nej, ved du nu hvad, Filip. Den er for dyr, du skal finde noget andet.« Hvad sker der så, hvis barnet begynder at skabe sig, råbe og skrike om, at han vil have den robot?

Jo, der vi nok ske det, at jeg vil holde en tale for barnet, hvor jeg fortæller ham, at her i livet får man altså ikke altid, hvad man ønsker, at sådan er det nu engang, vi har ikke råd til så noget.

Pædagogisk set er det det rigtige at gøre, og langt de fleste forældre vil være enige med mig i dette.

Hvis nu jeg ser en superduper computer i en forretning? Jeg vil meget gerne have den computer, men har (naturligvis!) ikke råd til den. Hvad gør jeg så?

Nemlig! Låner pengene i banken. For at kunne gøre det er jeg ligefrem nødt til

at finde på grunde, gode grunde, som over for banken berettiger, at jeg har behov for den computer. Nu er det ikke et ønske længere.

Den briljante pædagogik, som jeg før udførte over for mit barn, efterlever jeg ikke selv. Jeg antager mine ønsker som behov, som partout skal efterkommes.

Sådan er det også med kærligheden. Jeg ønsker den, men tror fejlagtigt, at jeg behøver den. For at bekræfte den antagelse er jeg parat til at finde årsager for, hvorfor jeg har det, som jeg har det. Jeg kan endda finde undersøgelser, som jeg vil tolke på en måde, så de kan bekræfte mig i min skyttegrav. Og, hvad værst er, vil jeg blive i den skyttegrav, indtil jeg bliver sparket ud.

Det andet, vi blander sammen, er kærlighed og opmærksomhed.